

Οι μεγάλοι σταθμοί μια5 προσωπικής διαδρομής

Media: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ **Page:** 65,67 **Published at:** 19-01-2025
Author: **Surface:** 1149.25 **Circulation:** 32170
Subjects: cm²

Οι μεγάλοι σταθμοί μιας προσωπικής και πολιτικής διαδρομής

Ο ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ
ΘΥΜΑΤΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ
ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ
ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ

ΣΕΛ. 13

ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

BIBLIA

Ο πολιτικός ως συγγραφέας

Οι πολιτικοί αποτελούν μια ιδιαίτερη κατηγορία συγγραφέων. Διαμορφώνουν με την ιστορία με τα έργα τους, ωστόσο και ο γραπτός λόγος τους φωτίζει τη λιγότερο ορατή πλευρά των πολιτικών γεγονότων. Το βιβλίο του **Μιχάλη Χρυσοχοϊδης** που κυκλοφόρησε τον περασμένο Νοέμβριο από τις εκδόσεις Πατάκι είναι το πρώτο συγγραφικό δείγμα ενός πολύπειρου πολιτικού που έχει διαγράψει 35 χρόνια κοινοβουλευτικής πορείας και έχει συμπληρώσει ήδη τέσσερις δεκαετίες πολιτικής διαδρομής.

Η διαδρομή αυτή περνά μέσα από τις σελίδες του βιβλίου του με τον δηλωτικό τίτλο *Στον ίδιο δρόμο*. Ο δρόμος ζωής του Μιχάλη Χρυσοχοϊδης ξεκινά στο Νησί Ημαθίας, ένα «προσφυγοχώρι» όπως το αποκαλεί ο ίδιος. Η οικογένειά του ήταν αγροτική και ο Χρυσοχοϊδης γαλουχήθηκε αφενός από το «πολύτιμο μέταλλο» της προσωπικότητας της γιαγιάς του που αποτελεί μια κομβική φιγούρα στη ζωή του και αφετέρου από ένα αυστηρό πατρικό πρότυπο που διακρινόταν από ενεργητικότητα και οικογενειακή αφοσίωση. Η προσωπικότητα του Χρυσοχοϊδης ομιλήθηκε από τις αξίες της εργασίας και της εργατικότητας, στις οποίες η οικογένεια και το περιβάλλον του έδιναν ιδιαίτερη σημασία. Η διαχρονικότητα και ανθεκτικότητα που χαρακτηρίζει την πολιτική διαδρομή του έχει οπωσδήποτε να κάνει με γνωρίσματα του χαρακτήρα του και μια στάφα που οχυρώθηκε στη διάρκεια αυτών των χρόνων της ζωής στο Νησί. Η πολιτική είναι μια δύσκολη λειτουργία. Την περιγράφει ο **Μαξ Βέμπερ** στο περίφημο δοκίμιο *Η Πολιτική ως Επάγγελμα* οικιαγράφοντας τον πολιτικό ως κάποιον που έχει πάθος αλλά και αίσθηση του μέτρου, που μπορεί να παραμένει αλλοίως ακόμη και όταν τα πράγματα δυσκολεύουν. Μπορεί να έχουμε κατακλυστεί από «μειοσιπομένες» πολιτικές φιγούρες που προσορμίζονται στα μυιακά πρότυπα και είναι γρήγορα αναλώσιμες, αλλά ο ιδεώδης του πολιτικού ταυτίζεται με μια σύνθεση αξιών, ευθύνης και πάθους για το επάγγελμα της πολιτικής.

«Ανεκτίμητη πολιτική σκευή»

Ως συγγραφέας ο Χρυσοχοϊδης υπερασπίζεται μια προσωπική στάση που δεν διακρίνεται από διάθεση εξωραϊσμού της πορείας του. Αφ' ης στιγμής μπαίνει στο οικοσύστημα της εφημερίδας πολιτικής, με την ιδιότητα του υφυπουργού και θητεύοντας δίπλα στον **Κώστα Σημίτη** στο υπουργείο Εμπορίου, ο Χρυσοχοϊδης εγκαταλείπει τις μαζμαλιτικές οσοιαλιστικές ιδέες και πορεύεται με ρεαλισμό. Ο Σημίτης αποτέλεσε έναν πολιτικό μέντορα για τον Χρυσοχοϊδης και το γεγονός πως ο Σημίτης «*ο,τι έλεγε το εννοούσε*» ήταν μια σχολή για τον ίδιο, μια «*ανεκτίμητη πολιτική σκευή*», όπως γράφει.

Θα χρειαστεί τη σκευή αυτή λίγο μετά, όταν θα βρεθεί στο υπουργείο Δημόσιων Έργων, έναν θάκο που ο Χρυσοχοϊδης αρχικά χαρακτήρισε ως έναν «*λάκκο με τα φιδιά*», που τον «*έριξε*» ο Σημίτης, όντας πλέον πρωθυπουργός, επειδή ο κόρος ήταν δύσκολος και ο ίδιος πίστευε ότι ο Χρυσοχοϊδης «*θα τα καταφέρει*». Το βιβλίο εξιστορεί τις διοικητικές καινοτομίες που έγιναν επί των ημερών του, όπως, π.χ., τη σύσταση του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ. Η έμφαση όμως βρίσκεται στην υπόθεση της

«*Στον ίδιο δρόμο*» ο Μιχάλης Χρυσοχοϊδης περιγράφει την προσωπική και πολιτική του διαδρομή φωτίζοντας τη λιγότερο ορατή πλευρά των γεγονότων

της Βασιλικής Γεωργιάδου

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ
Στον ίδιο δρόμο
Εκδόσεις Πατάκι, 2024,
σελ. 264, τιμή 12,20 ευρώ

τρομοκρατίας και στο πώς επί των ημερών του στο υπουργείο ξετυλίχθηκε το επί δεκαετίες μπλεγμένο κουβάρι της αριστερής τρομοκρατίας στην Ελλάδα φθάνοντας στην εξάρθρωση της «17 Νοέμβρη» και των υπολοίπων οργανώσεων της λεγόμενης πρώτης και εν συνεχεία δεύτερης γενιάς της τρομοκρατίας στη χώρα. Παρότι το όνομα του Χρυσοχοϊδης έχει συνδεθεί με τη διάλυση της 17Ν που είναι μια τεράστια επιτυχία για τη χώρα και τον ίδιο, ως συγγραφέας δεν παραλείπει να αναφερθεί και σε άβολες στιγμές αυτής της υπόθεσης, όπως, π.χ., στο δικό του έλλειμμα εξοικείωσης με το ζήτημα της τρομοκρατίας την πρώτη περίοδο της θητείας του στο υπουργείο ή στην αναφορά στη στιχομυθία του με τον τότε αμερικανό προευνθύ **Νίκολας Μπερνς** από την οποία φαίνεται ότι, όπως και πολλοί άλλοι, έτσι και ο ίδιος στην αρχή αναπαρήγαγε αντιλήψεις γύρω από το θέμα που συμπεκνώνονταν στο ότι «οι Αμερικανοί ξέρουν» τι κρύβεται πίσω από την «οργάνωση-φάντασμα». Η τριβή του Χρυσοχοϊδης με το θέμα της τρομοκρατίας χτίζεται σταδιακά και αυτό είναι κάτι που ο ίδιος δεν καμouflάρει για να μην - δίδεν - αμαυρώσει την εικόνα (και πραγματικότητα) της εμπειρογνομήσεως που ο ίδιος έχει αδιαμφισβήτητα κατακτήσει όσον αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα.

Οι λεπτομέρειες της τρομοκρατίας

Σε ό,τι αφορά την υπόθεση της τρομοκρατίας στη χώρα, το βιβλίο αποτελεί μια πρωτογενή πηγή τεκμηρίων και κείμενο αναφοράς για την υπόθεση της τρομοκρατίας στην Ελλάδα. Αρκετά από όσα αναφέρονται (σ. 120-212) μπορεί στο μεταξύ να έχουν γίνει γνωστά, όχι όμως με την τεκμηρίωση που υπάρχουν στο βιβλίο. Ο συγγραφέας είναι γενναιοδωρος απέναντι στον αναγνώστη, καθώς η γραφή διαθίζεται από κομβικές λεπτομέρειες που δεν

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: E. JUCKINS/ΚΟΝΤΑΝΙΝΟΣ ΤΣΑΝΤΖΗΣ

είχαν δει μέχρι τότε το φως της δημοσιότητας. Τέτοιες είναι αδιαμφισβήτητα οι συγκλονιστικές συναντήσεις του Χρυσοχοϊδης με τους συγγενείς των θυμάτων της 17Ν, που παίζουν καθοριστικό ρόλο στο να γίνει η υπόθεση της αντιμετώπισης της τρομοκρατίας στη χώρα και η εξάρθρωση της μια προσωπική του υπόθεση. Ο Χρυσοχοϊδης συνδέεται συναισθηματικά με το θέμα και αυτό οξύνει την ερευνητικότητα του σε σχέση με τις ενέργειες και τις επιλογές του. Κάτι που δεν ήταν γνωστό στις λεπτομέρειες του αφορά τον τρόπο που έγινε η χαρτογράφηση των οπαδών της ένστολης πάλης ανάμεσα στα μέλη της ελληνικής κοινότητας της Γαλλίας την περίοδο της συνύπασης των 17Ν και των Αλέξανδρου Γιωτόπουλου ως αρχηγού της 17Ν. Επίσης, η εκτύλιξη του σκεπτικού του Χρυσοχοϊδης που βρισκόταν πίσω από την επιλογή ως επικεφαλής της Αντιτρομοκρατικής του μέχρι τότε διευθυντή στη διεύξη του «κοινού εγκλήματος» ταξίαρχου **Στέλιου Σύρου**, επίσης είναι δηλωτική μιας νέας αντίληψης που κόμισε ο ίδιος, ως υπεύθυνος υπουργός, στην έρευνα για τη 17Ν. Η νέα αυτή αντίληψη συνοψίζεται

↑
Ο Μιχάλης Χρυσοχοϊδης είναι γενναιοδωρος απέναντι στον αναγνώστη του, καθώς η γραφή διαθίζεται από κομβικές λεπτομέρειες για την εξάρθρωση της «17 Νοέμβρη» που δεν είχαν δει μέχρι τότε το φως της δημοσιότητας

στο ότι μια τρομοκρατική οργάνωση είναι μια στη βάση της κοινή εγκληματική οργάνωση και χρειάζεται τη νοοτροπία και τα εργαλεία που υπάρχουν για την πάταξη του κοινού εγκλήματος προκειμένου να αντιμετωπιστεί. Στο βιβλίο παρατίθενται τεκμήρια που καταδεικνύουν την ανοικτή σύνδεση τρομοκρατίας και οργανωμένου εγκλήματος και στην επόμενη γενιά της αριστερής τρομοκρατίας στην Ελλάδα στη μετά τη 17Ν εποχή.

Φόρος τιμής και εξομολόγηση

Είναι βαθιά συναισθηματική η αφήγηση του Χρυσοχοϊδης για την τρομοκρατική επίθεση που είχε ως θύμα τον πασπιστή του, η οποία προκλήθηκε από το άνοιγμα ενός φακέλου με αυτοσχέδιο εκπαιδευτικό μηχανισμό που προοριζόταν ωστόσο για τον ίδιο. Μια σκέψη διαβάζοντας το βιβλίο είναι ότι πιθανώς ο κύριος λόγος που γράφτηκε το *Στον ίδιο δρόμο* είναι για την απόδοση φόρου τιμής και την έκφραση μιας δημόσιας εξομολόγησης εσαεί δικών του ενοχών απέναντι σε ένα θύμα της τρομοκρατίας, που συμβολίζει όλα τα θύματα και την ευθύνη όλων απέναντί τους.

Η κυρία **Βασιλική Γεωργιάδου** είναι καθηγήτρια Πολιτικής Επιστήμης στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, διευθύντρια και πρόεδρος του ΔΣ του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ).